

[Mølgaard]

fortabelt flertal for 95 pct. af tilskudspolitikken, som denne regering fører, i dette folketing, men på enkelte områder viser der sig virkelige revner i sammenholdet blandt dem, der bakker regeringen op. Det er på helt specielle områder. Dér, hvor de kulturelle udfoldelser fjerner sig fra det harmløse og bliver kontroversielle, dér, hvor man går fra den bedøvende ligegyldighed til debatskaben, fra somapåvirkningseffekt til vækkelser og eksperiment, kommer flertallet for kulturstøtten fra tid til anden i fare her i folketinget.

Retsforbundet, der principielt ønsker, at kulturlivet skal udfolde sig i frihed for censur eller tilskud, kunne i flere situationer tilsyneladende vippe flertallet på kulturpolitikens område. Men en nøgtern analyse af, hvor det ville føre hen i forhold til vort egentlige mål, får os afgjort til at lade være. Man skal ikke vente at finde retsforbundets støtte til isolerede anslag mod eksperimentelle, debatskabende kunst- og kulturudfoldelser, som bidrager til opgør med vaneforestillinger og kulturkonservatisme. Den spekulation i bedsteborgerlighed og vanetænkning samt aflukkethed over for nytænkning, som sådanne bestræbelser reelt udspringer af, afviser retsforbundet. Vi nægter at medvirke til snæversynets pleje og den hykleriske forargelses fremturen netop ud fra det frisind, der er kendetegnende for vort kulturpolitiske syn. Men vi undlader heller ikke at hæve pegefingern over for alle, der hylder formynderssystemet på kulturlivets område. Perspektivet ved denne politik kan lynhurtigt blive den politiske kulturcensurs græsselighed.

Retsforbundet finder netop ud fra frisindede betragtninger, at skal der overhovedet være mening med en kunst- og kulturstøtte, som der altså er flertal for, ud over på kulturmindebevarelsens og uddannelsens område, skal det da i hvert fald være på områder, som man med multientertaineren Simon Rosenbaum vel kunne betegne som »impresariofunktionsområderne«. Ifølge ham er en impresario jo én, der holder unge kunstnere frem, som ikke kan selv. Skal en støtte have mening, kan det ikke være på de veletablerede områder. Det må være en støtte til de svage led i produktions- og formidlingsprocessen. De, der spekulerer i fy-tilkendegivelser og billig forargelse, i reglen baseret på mangelfuld indsigt over for nøgleord som gadete-

atre, børneteatre, eksperimentalscener, workshop, filmskole, båndværksted osv., skal altså ikke i almindelighed regne med at få retsforbundet med på vognen. Men en mere omfattende – på helt andre end på den billige bedsteborgerforargelse baserede præmisser – omfordeling og dermed på mange områder beskæring af den statslige kulturstøtte medvirker vi selvfølgelig gerne til.

Vi vil gerne afskaffe det officielle, offentligt kassebedrøvende smagsdommeri, som de forskellige, ofte klikeagtige udvalg og nævn administrerer. Oscar Wilde hævdede jo, at hvis man var en virkelig kunstner, blev man ikke århundredets mundstykke, men evighedens mester. Disse nævn og udvalg er vel alle velegnede til at fremelske mundstykkeproduktion og til gensidig bekræftelse på det værdifulde deri, men retsforbundet fløjter ikke med.

Det hører med til retsforbundets omprioriteringsønske, at vi gerne yder støtten til visse kulturformidlingsprocesser og til museer og samlinger til sikring af væsentlige nationale kulturminde og klenodier. Vi vil endda ikke stille som betingelse, at disse merbevillinger nødvendigvis skal finansieres ved nedskæringer andre steder inden for samme ministerium. Vi vil endda hellere end gerne være med til at sikre denne finansiering af museumsdrift ved at spare penge på f. eks. erhvervsstøtte. Kan vi mon også få hr. Bernhard Baunsgaard til på de radikales vegne at være med til at skaffe finansiering af en forsvarlig arkiv- og museumsdrift ved at standse Hede-selskabets statsbetalte naturødelæggelsesarbejde på dræningens og afvandingens område? Det ville være dobbelt effektiv kulturpolitik og dobbelt bevaringsværdige værdiers sikring.

Kunne hr. Bernhard Baunsgaard give et sådant tilsagn, var han næsten værdig til en af de livslange hædersydelser, som ellers er en uting helt ude på kulturformidlingens overdrev, men helt central i den officielle kulturpolitik.

Waldorff (VS):

Jeg vil starte med en bemærkning til retsforbundet. På baggrund af udtalelserne om frisind og om at støtte de svage led, forstår jeg ærlig talt ikke et kuk af, hvorfor retsforbundet har tænkt sig at stemme nej til børne-